

EUROPAPARLAMENTS- OG RÅDSBESLUTNING 2001/EØS/46/58 nr. 1296/1999/EF

av 29. april 1999

om vedtakelse av Fellesskapets handlingsprogram for forurensningsbetingede sykdommer innenfor rammen av innsatsen for folkehelsen (1999-2001)(*)

EUROPAPARLAMENTET OG RÅDET FOR DEN EUROPEISKE UNION HAR —

under henvisning til traktaten om opprettelse av Det europeiske fellesskap, særlig artikkel 129,

under henvisning til forslag fra Kommisjonen⁽¹⁾,

under henvisning til uttalelse fra Den økonomiske og sosiale komité⁽²⁾,

under henvisning til uttalelse fra Regionkomiteen⁽³⁾,

etter framgangsmåten fastsatt i traktatens artikkel 189 B⁽⁴⁾ og

ut fra følgende betraktninger:

- 1) Forurensningsbetingede sykdommer har fått økt betydning i hele Fellesskapet, og gir grunn til offentlig bekymring.
- 2) I henhold til traktatens artikkel 3 bokstav o) skal Fellesskapets innsats bidra til at det oppnås et høyt nivå for helsevern.
- 3) Traktatens artikkel 129 tillegger uttrykkelig Fellesskapet myndighet på dette området, i og med at Fellesskapet bidrar ved å oppmuntre til samarbeid mellom medlemsstatene og om nødvendig støtte deres innsats, ved å fremme samordningen av deres politikk og programmer og ved å fremme samarbeid med tredjestater og internasjonale organisasjoner som arbeider med folkehelse. Fellesskapets innsats skal være rettet mot forebygging av sykdom og fremming av helseutdanning og -opplysning.
- 4) Programmet vil bidra til å nå Fellesskapets mål i henhold til traktatens artikkel 129 ved å medvirke til å bedre kunnskapene om og øke forståelsen av forurensnings-

betingede sykdommer, deres forbindelse med forurensende stoffer og forebyggingen av dem, samt til en bredere spredning av opplysninger om disse sykdommene, ved å sørge for mer sammenlignbare opplysninger om disse emnene og utvikle tiltak som utfyller andre fellesskapsprogrammer og -tiltak uten at det fører til unødvendig dobbeltarbeid.

- 5) I traktatens artikkel 130 R er det fastsatt at Fellesskapets miljøpolitikk skal bidra til vern av menneskets helse.
- 6) Forebygging av forurensningsbetingede sykdommer må omfatte ikke bare tiltak rettet mot forurensningskilder og konsentrasjoner av forurensende stoffer samt begrensning av eksponeringen, men også folkehelseiltak rettet mot befolkningen, slik at hver enkelt kan begrense eksponeringen og mildne skadevirkningene for sin egen helse. Parallelt med innsamlingen av data om konsentrasjonen av forurensende stoffer i atmosfæren bør det samles inn data om stoffenes innvirkning på helsen og om eksponering.
- 7) Rådet og helseministrene, forsamlet i Rådet, oppfordret i sin resolusjon av 11. november 1991 om helse og miljø⁽⁵⁾ Kommisjonen til, i nært samarbeid med vedkommende myndigheter i medlemsstatene, å utarbeide en oversikt over kunnskaper om og erfaringer med hensyn til forholdet mellom helse og miljø som foreligger på medlemsstats- og fellesskapsplan og i de internasjonale organisasjonene.
- 8) Forurensningsbetingede sykdommer er utpekt som prioritert område for fellesskapsinnsatsen i kommisjonsmeldingen av 24. november 1993 om rammen for innsatsen for folkehelsen.
- 9) I sin resolusjon av 16. januar 1996 om et sosialt handlingsprogram på mellomlang sikt 1995-1997⁽⁶⁾ anmodet Europaparlamentet Kommisjonen om å framlegge, etter en egnet framgangsmåte, det handlingsprogrammet for forurensningsbetingede sykdommer som er omhandlet i ovennevnte melding.
- 10) På områder som ikke hører inn under dets enekompetanse, som for eksempel tiltak i forbindelse med forurensningsbetingede sykdommer, treffer

(*) Denne fellesskapsrettsakten, kunngjort i EFT L 155 av 22.6.1999, s. 7, er omhandlet i EØS-komiteens beslutning nr. 83/2000 av 2. oktober 2000 om endring av EØS-avtalens protokoll 31 om samarbeid på særlige områder utenfor de fire friheter, se EØS-tillegget til De Europaiske Fellesskaps Tidende nr. 59 av 14.12.2000, s. 23.

⁽¹⁾ EFT C 214 av 16.7.1997, s. 7 og EFT C 156 av 21.5.1998, s. 21.

⁽²⁾ EFT C 19 av 21.1.1998, s. 6.

⁽³⁾ EFT C 64 av 27.2.1998, s. 91.

⁽⁴⁾ Europaparlamentsuttalelse av 11. mars 1998 (EFT C 104 av 6.4.1998, s. 136), Rådets felles holdning av 30. april 1998 (EFT C 227 av 20.7.1998, s. 10) og europaparlamentsbeslutning av 8.10.1998 (EFT C 328 av 26.10.1998, s. 145). Rådsbeslutning av 22. april 1999 og europaparlamentsbeslutning av 14. april 1999.

⁽⁵⁾ EFT C 304 av 23.11.1991, s. 6.

⁽⁶⁾ EFT C 32 av 5.2.1996, s. 24.

Fellesskapet tiltak, i samsvar med nærhetsprinsippet, bare dersom og så langt målet for de planlagte tiltakene på grunn av sitt omfang eller sine virkninger kan nås bedre på fellesskapsplan.

- 11) Dette programmet bør bidra til å opplyse offentligheten og særlige grupper og frivillige organisasjoner som bistår mennesker som direkte eller indirekte er rammet av forurensningsbetingede sykdommer.
- 12) Tiltakene som foreslås i dette programmet, vil gi en tilleggsverdi for Fellesskapet ved å samle tiltak som allerede er iverksatt forholdsvis isolert på nasjonalt plan og sikre at de utfyller hverandre, noe som vil gi betydelige resultater for Fellesskapet som helhet ved at det bidrar til å styrke solidariteten og utjevningen i Fellesskapet og fører til at det om nødvendig fastsettes regler for god praksis.
- 13) Samarbeid med internasjonale organisasjoner som arbeider med folkehelse, samt med tredjestater, bør fremmes.
- 14) Det ble 20. desember 1994 inngått en *modus vivendi* mellom Europaparlamentet, Rådet og Kommisjonen om gjennomføringstiltakene for rettsakter vedtatt etter framgangsmåten fastsatt i traktatens artikkel 189 B⁽¹⁾.
- 15) I denne beslutning fastsettes det for hele programmets varighet en finansiell ramme som i henhold til punkt 1 i Europaparlamentets, Rådets og Kommisjonens erklæring av 6. mars 1995⁽²⁾ utgjør det primære referansegrunnlag for budsjettmyndigheten ved den årlige budsjettbehandlingen.
- 16) For å øke programmets verdi og virkning bør de iverksatte tiltak overvåkes og vurderes løpende, særlig med hensyn til deres effektivitet og bidrag til å nå de fastsatte mål, eventuelt med sikte på å foreta de nødvendige tilpasninger.
- 17) Programmet bør ha en varighet på tre år slik at det kan medvirke til utviklingen av politikk og strategier på dette området og for å ta hensyn til utviklingen generelt i forbindelse med Fellesskapets ramme for innsatsen for folkehelsen.
- 18) I forbindelse med gjennomføringen av programmet bør det benyttes en framgangsmåte med en rådgivende komité som er tilpasset dets begrensede varighet og utviklingsmessige karakter —

TRUFFET DENNE BESLUTNING:

Artikkel 1

Programmets varighet og generelle mål

1. Fellesskapets handlingsprogram for bekjempelse av sykdommer som forårsakes, utløses eller forverres av miljøforurensning, heretter kalt «programmet», vedtas for perioden 1. januar 1999-31. desember 2001 innenfor rammen av Fellesskapets innsats for folkehelsen.
2. Programmets generelle mål er å bidra til utviklingen av strategier og politikk på helse- og miljøområdet med sikte på forebygging av forurensningsbetingede sykdommer, blant annet ved å øke kunnskapen om og forståelsen av helsefarene forbundet med disse sykdommene, ved
 - a) å bedre opplysningen om forurensningsbetingede sykdommer, og
 - b) å bedre kunnskapen om og forståelsen av vurderingen og håndteringen av disse sykdommene og gjøre de forebyggende tiltakene mer effektive.
3. Tiltakene som skal iverksettes innenfor rammen av programmet, og de tilhørende særlige målene, er beskrevet i vedlegget.

Artikkel 2

Gjennomføring

1. Kommisjonen skal i nært samarbeid med medlemsstatene sørge for gjennomføringen av tiltakene beskrevet i vedlegget, i samsvar med artikkel 5.
2. Kommisjonen skal samarbeide med de institusjoner og organisasjoner som arbeider med forurensningsbetingede sykdommer.

Artikkel 3

Sammenheng og komplementaritet

Kommisjonen skal sørge for at det er sammenheng og komplementaritet mellom tiltakene som skal gjennomføres innenfor rammen av dette programmet og tiltak som gjennomføres innenfor rammen av andre relevante fellesskapsprogrammer og -tiltak, særlig fellesskapshandlingsprogrammet for helseovervåking innenfor rammen av innsatsen for folkehelsen (1997-2001), vedtatt ved europaparlaments- og rådsbeslutning nr. 1400/97/EF⁽³⁾, og tiltak på områdene miljø og forskning.

⁽¹⁾ EFT C 102 av 4.4.1996, s. 1.

⁽²⁾ EFT C 102 av 4.4.1996, s. 4.

⁽³⁾ EFT L 193 av 22.7.1997, s. 1.

*Artikkel 4***Budsjett**

1. Den finansielle rammen for gjennomføringen av programmet skal være 3,9 millioner euro for tidsrommet nevnt i artikkel 1.
2. De årlige bevilgninger skal godkjennes av budsjettmyndigheten innenfor rammen av de finansielle overslag.

*Artikkel 5***Komité**

1. Kommisjonen skal bistås av en rådgivende komité sammensatt av representanter for medlemsstatene og ledet av Kommisjonens representant.
2. Kommisjonens representant skal framlegge for komiteen utkast til tiltak som gjelder
 - a) arbeidsprogrammet,
 - b) kriterier og framgangsmåter for utvelgelse og finansiering av prosjekter innenfor rammen av programmet,
 - c) framgangsmåten for overvåking og løpende vurdering som omhandlet i artikkel 7.

Komiteen skal uttale seg om utkastet, om nødvendig ved avstemning, innen en frist som lederen kan fastsette etter hvor mye saken haster.

Uttalelsen skal protokollføres; i tillegg skal hver medlemsstat ha rett til å anmode om å få sitt standpunkt protokollført.

Kommisjonen skal i størst mulig grad ta hensyn til komiteens uttalelse. Kommisjonen skal underrette komiteen om på hvilken måte den har tatt hensyn til uttalelsen.

3. Kommisjonens representant skal holde komiteen løpende underrettet om Kommisjonens forslag eller om fellesskapsinitiativer, og om gjennomføringen av programmer på andre områder som er av betydning for virkeliggjøringen av dette programmets mål.

*Artikkel 6***Internasjonalt samarbeid**

1. Med forbehold for traktatens artikkel 228 og etter framgangsmåten fastsatt i artikkel 5, skal det i forbindelse med gjennomføringen av programmet oppmuntres til samarbeid med tredjestater og internasjonale organisasjoner som arbeider med folkehelse, særlig Verdens helseorganisasjon (WHO), når det gjelder tiltakene i programmet.
2. De assosierte statene i Sentral-Europa kan delta i programmet på de vilkår for deltaking i fellesskapsprogrammer som er fastsatt i assosieringsavtalene eller i tilleggsprotokollene til avtalene.

Kypros og Malta kan delta i programmet på grunnlag av tilleggsbevilgninger etter samme regler som anvendes på statene i Det europeiske frihandelsforbund (EFTA), etter framgangsmåter som skal avtales med disse to statene.

*Artikkel 7***Overvåking og vurdering**

1. Ved gjennomføringen av denne beslutning skal Kommisjonen treffe de tiltak som er nødvendige for å sikre overvåking og løpende vurdering av programmet, idet den tar hensyn til de generelle og særlige målene omhandlet i artikkel 1.
2. I løpet av programmets siste år skal Kommisjonen framlegge for Europaparlamentet og Rådet en fullstendig vurderingsrapport med konklusjoner om behovet for framtidige tiltak. Rapporten skal også framlegges for Den økonomiske og sosiale komité og Regionkomiteen.
3. I rapporten omhandlet i nr. 2 skal Kommisjonen innarbeide opplysninger om fellesskapsfinansieringen på de forskjellige tiltaksområdene og om komplementariteten med de andre tiltakene omhandlet i artikkel 3, samt resultatene av vurderingen omhandlet i nr. 1 i denne artikkel. Nevnte rapport bør også behandle utviklingen i fellesskapsinnsatsen for folkehelsen med henblikk på programmets tiltaksområde.

Utfærdiget i Luxembourg, 29. april 1999.

For Europaparlamentet

J. M. GIL-ROBLES

President

For Rådet

W. MÜLLER

Formann

VEDLEGG

TILTAK OG SÆRLIGE MÅL

I. TILTAK FOR Å BEDRE OPPLYSNINGEN OM FORURENSNINGSBETINGEDE SYKDOMMER

Mål: *Å bidra til en bedre forståelse av de forurensende stoffers rolle som årsak til eller forverrende faktor i forbindelse med sykdommer i Fellesskapet*

1. Fastlegge prioriteringen når det gjelder å bestemme ved hvilke sykdommer særskilte forurensende stoffer antas å spille en rolle, blant annet ved å sammenholde disse sykdommenes prevalens og/eller insidens med data om miljøfaktorer i de forskjellige delene av Fellesskapet for å fastslå en eventuell forbindelse mellom dem, og ved å gjøre disse opplysningene kjent for offentligheten.
2. Undersøke kvaliteten av de epidemiologiske dataene om disse sykdommene og fastslå på hvilke områder det mangler data, med sikte på å forbedre det nåværende grunnlaget for den videre utvikling av europeisk samarbeid innen epidemiologi og oppmuntre til fortsatt fellesskapsforskning, idet det tas hensyn til arbeid som utføres internasjonalt, blant annet innenfor WHO.
3. Gjennomgå de tilgjengelige toksikologiske data om de forurensende stoffene som har sammenheng med disse sykdommene og påvise kunnskapsmangler som det vil være viktig å bøte på, idet det tas hensyn til langtidsvirkningene av de forurensende stoffene og mulige synergivirkninger mellom dem.

II. TILTAK FOR Å BEDRE KUNNSKAPEN OM OG FORSTÅElsen AV VURDERINGEN OG HÅNTERINGEN AV FORURENSNINGSBETINGEDE SYKDOMMER

Mål: *Å bedre kunnskapen om og forståelsen av vurderingen og håndteringen av helsefarene forbundet med forurensning*

1. Bidra til å gjøre dataene som brukes ved forebyggende tiltak mot forurensningsbetingede sykdommer mer sammenlignbare gjennom utveksling av opplysninger.
 2. Støtte utveksling av opplysninger med sikte på å øke befolkningens forståelse av helsefarene forbundet med forurensning.
 3. Fremme tiltak og utveksling av opplysninger om metoder for å øke offentlighetens og opinionsdannelsens kunnskaper om helsefarene forbundet med forurensning og om vurderingen og håndteringen av dem. Fremme arbeidet i hele Fellesskapet med å bevisstgjøre befolkningen om helsefarene forbundet med forurensning og om den innvirkningen politikken på ulike områder har på forurensning og helse. Fremme, til å begynne med gjennom helsepersonell, kunnskap om atferd, livsstil og kostvaner som kan minske helsefarene ved ulike typer forurensning.
-

Felles erklæring fra Europaparlamentet, Rådet og Kommisjonen

Europaparlamentet, Rådet og Kommisjonen erklærer at de blant de prioriterte spørsmålene som skal behandles innenfor rammen av det framtidige programmet for folkehelsen, vil vie sjeldne sykdommer og forurensningsbetingede sykdommer særlig oppmerksomhet, og ta behørig hensyn til de budsjettmessige virkningene.

Erklæring fra Kommisjonen

Ved gjennomføringen av de sidene ved programmet for forurensningsbetingede sykdommer som gjelder opplysning, vil Kommisjonen bestrebe seg på å prioritere støtte til initiativer som involverer vedkommende myndigheter i medlemsstatene og berørt helsepersonell.

Erklæring fra Kommisjonen

Kommisjonen forplikter seg til hvert år å underrette Europaparlamentet om vedtak som gjøres i forbindelse med gjennomføringen av programmet.
